

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ד אייר תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות עט | דף הכולל: כתובות יט.
דף היומי בהלכה: מסעיף ט' עד סעיף י'.
מוסר: חפץ חיים - כלל ה' אות ו' עד סוף כלל ה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פרק ד' 'ואם יבוא לו טרפו' עד 'ויש שימצא בכלל מבקשי הממון'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

לא תאמינו כמה פירות יכולים לצמוח מהחלטה טובה אחת | "כל עוד שאין בידינו את כל החבילות, המערכת לא נרגעת" | "קיבלתי שיעור עוצמתי בשלום-בית מהשכנים הקשישים שלי" | 2409

הסיפור היומי

אחד הנוסעים הבחין בר' הלל המתקשה לקרוא בחושך, והציע לו פנס תאורה. הוא שמח על ההצעה והמשיך לקרוא את המכתבים במרץ. לפתע שם לב למעטפה מוזרה...

סיפור מיוחד של סגירת מעגל המעניק לנו הצעה קטנה אל דרכיה הנפלאות
ההשגחה העליונה ועל כך ש'כל מה שאדם עושה, לעצמו הוא עושה'

האחרונה שביציאה מהעיר ירושלים. האוטובוס לבני-ברק היה מלא בנוסעים, אבל הרה"ג רבי הלל רוטמן שליט"א שניצב בתחנה מיהר לעלות אליו. הוא יסע בעמידה.

בדרך, שלף מעטפות מתוך שקית, והחל לקרוא מכתבי תשובות שהגיעו מקוראי הקובץ. מידי פעם נאלץ לייצב את עמידתו בעקבות סיבוב פתלתל במיוחד, אך זה לא הטריד אותו. מה שכן הטריד אותו היה החושך. הנהג כיבה את האורות, ונורות קריאה יש רק במקומות הישיבה.

או-אז פנה אליו אחד הנוסעים והציע לו פנס תאורה. הוא שמח על ההצעה והמשיך לקרוא מכתבים במרץ. לפתע שם לב למעטפה מוזרה, וליתר דיוק למעטפה עם בול מוזר; הכל היה מוצמד למעטפה באמצעות פיסת דבק סלטייפ.

הוא הבחין לפי התשובות שמדובר בבעל כשרון גדול. במשך כעשרים דקות שקע בקריאת מכתב זה בלבד. כאשר הגיע האוטובוס לבני-ברק השיב את הפנס למשאל, ובהוקרת תודה העניק לו קובץ חדש של עיון הפרשה.

לסיפורים יש מנעד רחב של סגנונות. יש סיפורים עצובים ויש סיפורים שמחים, יש סיפורי מתח וישנם סיפורים נעימים ועליזים, חלק מהסיפורים מעוררי השראה ואחרים מעוררי מחשבה וחקירה. כל סיפור והסגנון שלו.

אני באופן אישי מאוד אוהב סיפורים על 'סגירת מעגל'. סיפורים אלו, לבד מהעובדה שהסוף שלהם בדרך מפתיע ומשאיר אותך המום ונדהם, הם גם עוזרים לנו לראות ולהפנים שמאחורי כל מאורע מסתתרת ההשגחה העליונה שמובילה אותנו בדרך שנועדנו לצעוד בה.

לפני כשבועיים, עלעלתי מעט בין בתריו של מוסף 'שבת קודש' בעיתון 'יתד נאמן', ונתקלתי בסיפור כזה בדיוק, מהסוג שאני הכי אוהב לקרוא... את הסיפור כתב ברוב כשרון הרב ישראל למברגר, הסוקר את פעילותו של העלון הנודע והמפורסם 'עיון הפרשה':

סיפור מימי ה'בראשית' של קובץ 'עיון הפרשה' - חורף תשס"ה: "אין מקומות ישיבה הכריז נהג האוטובוס בתחנה

"היה לי בול ישן" סיפר האברך "הדבקתי אותו בסלוטייפ ואני פשוט לא יודע אם הסכימו בדואר לקבל בול כזה".
הרב רוטמן חיך בהתרגשות והראה לו את המעטפה. "כבר עשרים דקות רצופות אני קורא - בעזרת הפנס שלך - את תשובותיך הכשרוניות ומתפעל". ..

בעל הפנס התסכל על הקובץ שהיה בידיו של הרב רוטמן, ושאל: יש לך איזה קשר לקבצים הללו? הרב רוטמן השיב בחיוב והלה סיפר שהוא שלח תשובות אך הוא מסופק אם הן הגיעו וליעדן.
- מדוע אתה מסתפק? שאל הרב רוטמן.

על דא ועל הא

אחרי שלקח את כל הפרטים, אמר לי העו"ד כי עלי לבוא למשרדו לחתום על מסמכי הרשאה עבורו. היכן המשרד? שאלתי. "ברחוב ז'בוטינסקי ברמת גן". תסלח לי, אמרתי, אך אינני יכול לבוא לשם...

Yaakov Naumi/FLASH90

מעמידה איתנה על קבלה טובה - רק מרוויחים

בראותי את ההשגחה העליונה שלא אפסיד מתוקף זהירות בשמירת העיניים.

כל זה היה רק ההתחלה.

בהגיעו אל ביתי, שוב הביע עורך הדין את התפעלותו מכך שהייתי מוכן לוותר על כספים המגיעים לי ובלבד שלא אצטרך להלך במקומות שניתן להיכשל בהם, ומשם המשכנו וצללנו לשיחה ארוכה.

בתוך הדברים נודע לו לעורך דין, שאני מחברם של סדרת ספרים, וכי עומד אני בעיצומו של איסוף כספים עבור הוצאת כרך נוסף בסדרת הספרים. בהיותו עדיין תחת הרושם העז מכל ההתרחשות, הודיע עורך הדין כי הוא מוכן לשאת בכל עלויות ההדפסה וההוצאה לאור של הכרך המדובר!

סגרנו עיסקה שהוא רוכש את זכות ההנצחה על הכרך הנוכחי שעומד לצאת לאור, וכי הספר ייקרא על שמו "מהדורת...". כך זכיתי והרווחתי את כל עלויות ההוצאה לאור של ספרי בזכות שמירת העיניים!

הסיפור עדיין לא נגמר!

מאז, חלפו עברו להם שלוש שנים, כאשר במשך זמן זה הצלחתי להוציא לאור עוד חלק מסדרת הספרים. יום אחד נודע לי על מכון מסוים המוציא לאור ספרים רבים, כי הם מתעתדים להפיק יריד גדול של כל הספרים שבהוצאתם, ובהודעה בה הם מכריזים על קיום היריד הם רוצים לפרסם תמונה של הספר שלי, והתברר לי, כי הספר אשר הולך להיות מוצג על המודעות של המכון, הוא לא אחר מאשר אותו ספר שיצא לאור לפני שנים אחדות, בתרומתו האדיבה של העורך דין.

צלצלתי אל המכון והודעתי להם כי כבר יצא ספר נוסף אחרי הספר אותו הם חפצים להציג במודעות היריד, ולכן מתאים יותר להציג במודעה את הכרך החדש. אולם כמה ימים לאחר מכן ראיתי את המודעות הגדולות שהם פרסמו, ונוכחתי לראות כי הם לא החליפו את התמונה רק השאירו את תמונת הספר הישן יותר.

אני מתגורר בעיר בני ברק, ומשמש כמגיד שיעור לבחורים בישיבה. יום אחד בדרכי ברחוב נתקלתי במכשול במדרכה, נפלתי ונפצעתי ונזקקתי לטיפול רפואי ולתקופת מנוחה ושיקום. כעבור זמן נודע לי כי אני זכאי להגיש תביעה נגד השלטון המקומי על המכשול הקיים ברשות הרבים, אשר ממנו ניזוקתי.

השגתי את מספרו של עורך דין שומר תורה ומצוות אשר לו נסיון רב במקרים מעין אלו, והתקשרתי אליו לשמוע האם ואיך ניתן להתקדם בענין. אחרי שלקח את כל האינפורמציה, אמר לי עורך הדין, כי כדי שיוכל להמשיך לעסוק בענין הרי שעלי לבוא אליו למשרדו ולחתום על אי אלו מסמכים, בהם אני מצהיר כי אני נותן לו הרשאה שינהל את כל התיק.

היכן ממוקם משרדכם? שאלתי.

"ברחוב ז'בוטינסקי ברמת גן", ענה לי.

תסלחו לי, אמרתי, אך אינני יכול לבוא לשם. לפליאתו מדוע אינני יכול להגיע אל משרדו, הבהרתי לו, שהנני מקפיד מאוד לשמור את עיני ומשום כך אינני מהלך במקומות מעין אלו, ולכן, על אף דחיפות הענין אינני יכול להגיע אל משרדו.

"על מנת שאוכל להגיש את המסמכים הנכס חייבים לחתום", הסביר לי עורך הדין. "אם ברצונכם לקבל אי פעם פיצוי כל שהוא, אזי זו הדרך היחידה בשבילכם", אמר. הבהרתי לו כי גם אם לא אוכל לקבל בגין כך את הכסף, לא אשנה את עמדותי, ובכך סיימנו את השיחה, וגם את הפרשה כולה, כך לפחות חשבתי.

יום אחד הטלפון מצלצל בכיסי, מעבר לקו היה זה עורך הדין. "הערב אני אמור להגיע לבני ברק לחתונה בבית האדמו"ר מפרמישלאן", הוא מודיע לי, "אם תרצה אוכל לעלות לביתכם להחתים אתכם על כל הנדרש".

התברר, כי עורך הדין, שהוא יהודי ירא שמים, התפעל מכך שאני מקפיד ושומר בעקביות רבה כל כך על גדרי שמירת העיניים שלי, והחליט כי יחרוג ממנהגו ויבוא אל בית הלכות - שזה אני - להחתים אותי על הניירות. כמובן שניצלתי את ההזדמנות,

מדוע הם לא החליפו את התמונה אינני יודע, אך אם בכל זאת תמונת הספר הוא מתנוססת בראש מודעות הענק, החלטתי לפחות להודיע לעורך הדין כי תמונת הספר שהוא שילם את עלויות ההדפסה שלו, מתנוססת בראש כל חוצות. עורך דין הופתע מאוד לשמוע על כך, ואמר שהוא מאוד רוצה לבוא אלי לראות את המודעות. אמר ועשה. הוא הגיע לביתי, התחלנו לדבר והשיחה התגלגלה אודות כרך נוסף בסדרת הספרים אותו אני עומד להוציא לאור. עורך הדין שוב קפץ על ההזדמנות, ובו במקום לקח על עצמו גם את עלויות ההדפסה

של הספר הזה.

היתה זו השגחה פרטית שהפקיד במכון לא שמע לעצתי מסיבה לא מובנת בעליל, ובשל כך הגיע עורך הדין אל ביתי לראות את הפרסומות הענקיות של ספרו, ועל הדרך גם שילם את עלויות ההדפסה וההוצאה לאור של ספר נוסף.

כל השרשרת הזו של ההשגחה הפרטית, התחילה מכך שלא רציתי בשום אופן ללכת במקומות לא ראויים, כדי לשמור את עיני מכל משמר!

(ח.ש. בני ברק; גיליון 'אוצר שמירת העיניים')

תזכורת לנבחני דרשו

אנו שמחים להזכירכם על מועדי המבחן הקרוב אי"ה, השבוע ביום המישי כ"ה באייר וביום שישי כ"ו באייר פרשת במדבר

קנין תורה-דף היומי מבחן מס' 29: (שישי בלבד!) יבמות מח. - עז:
דף היומי בהלכה מבחן מס' 3: משנה ברורה: סימן י"ד עד סימן כ"ז סעיף ד'
מוסר: חפץ חיים הלכות לשון הרע כלל ז' אות ט' עד הלכות רכילות כלל ה' אות ג'
קנין חכמה מבחן מס' 29: חובת הלבבות שער הבטחון פרק ג' "והעלה אשר בעבורה חייב הבורא" עד שער הבטחון פרק ד' "אבל עניני אויביו"
קנין משניות מבחן מס' 29: (שישי בלבד!) ערלה א' ט' - ג' א'
דף הכולל מבחן מס' 23: (חמישי בלבד!) כתובות ב. - כ:
קנין שביעית מבחן מס' 8: משנה פרק ח'. רמב"ם פרק ה' הלכה א' - ב', ד', ו' - ח', י"א, כ'.
פרק ו' הלכה ג' - ד', ו', י" "וכן אין לוקחין", י"א-י"ב, י"ד. פרק ד' הלכה כ"ב - כ"ג.
חבורת ש"ס מבחן מס' 1: בבא קמא דף ב. - יא.

חדשות דרשו

"ברגע שמתברר לנו שחסרה חבילה של טפסי מבחן, מתחיל מיד בירור רציני ואינטנסיבי כדי לאתר אותה. עד שאנחנו לא מקבלים את כל החבילות, המערכת לא נרגעת..."

עשרות אלפי טפסי מבחן מפוזרים בקרוב לאלף מוקדי בחינה, איך דואגים שאף מבחן לא יישאר מאחור? אחראי 'דף היומי בהלכה' ב'דרשו', הרב אהרן כהן, מספר על המשימה המורכבת

לבדיקה במהירות האפשרית לאחר עשייתם, נדרשים בכל פעם פתרונות חדשים ושדרוגים נוספים של דרכי הפעולה השונות, על מנת לוודא שאף מבחן לא ילך חלילה לאיבוד, ושכל נבחן יקבל ציון על המבחן שערך, לאחר עמל ויגיעה של חודש ימים.

אליעזר (לייזר) רוט

רבבות יהודים נבחנים מדי חודש במבחני 'דרשו', ולמרות הוותק הרב שנצבר במשרדי הארגון בכל הקשור ללוגיסטיקה הענפה והמורכבת של קיום המבחנים ובעיקר האיסוף שלהם והעברתם

אחד ערוך ומוכן עם המבחנים שלו, למסור אותם בצורה מסודרת כדי לשמור על יעילות מקסימלית.

"ואכן, בבוקרו של יום ראשון, או עד שעות הצהרים, כל החבילות כבר נמצאות בירושלים, במשרד הלוגיסטי של 'דרשו'. בשלב זה עוברות החבילות סריקה חוזרת של ה'ברקודים', ולאחריה אנחנו יכולים להשוות כמה חבילות נכנסו לעומת כמה חבילות נשלחו וכמה מוקדי מבחן היו במבחן האחרון. כמוכן שהמוקדים החסרים, אם יש כאלו, קופצים מיד לראש הרשימה ואנחנו מקבלים התרעה על כך שבמוקדים אלו ואלו עדיין לא נמסרה החבילה".

הרב כהן מסביר שיש חשיבות מקסימלית לאיתור מייד של כל החבילות החסרות: "אם נניח ייקח לנו שבוע או אפילו שלושה ימים כדי להבין איזו חבילה חסרה, אנחנו עלולים לאבד אותה חלילה לנצח. כי האחראי שם אותה מחוץ לדלת, המשלוחן שביצע את האיסוף לא זיהה אותה כי בדיוק שכן אחר העמיד שם עגלת תינוק, אחראי מוקד המבחן בטוח שהחבילה נאספה, והמנקה שמגיע ביום שני בערב משליך אותה לגניזה במקרה הטוב או חלילה לאשפה במקרה הפחות טוב.

"לכן אנחנו רוצים לדעת הכי מוקדם שאפשר על כל חבילה שחסרה, וברגע שמתברר לנו שחסרה חבילה, מתחיל מיד בירור רציני ומעמיק איפה היא נמצאת ולמה עוד לא נמסרה ולא הגיעה אלינו. מיד לאחר מכן יוצא שליח לאסוף את החבילות הנותרות, ועד שאין לנו את כל החבילות המערכת לא נרגעת ויש מקסימום לחץ ומאמץ כדי לאתר אותן במהירות.

"בחסדי שמים", מוסיף הרב כהן, "אני יכול לומר בפה מלא, שאכן לא נעלמות אצלנו חבילות של מבחנים, וזה לא דבר מובן מאליו. יש המון המון מחשבה ומאמץ, כי בהנהלת 'דרשו' מייחסים למבחנים הלא בדוקים חשיבות מקסימלית. מדובר בפרי עמל ויגיעה של חודש שלם מצד הנבחנים, ומהמינימום שאנחנו רוצים להעניק להם זה ציון למבחן, שלא לדבר על המלגה שזה כבר עניין כספי.

"אחרי שלב האיסוף, מתחיל הליך בדיקת המבחנים, אבל זה כבר סיפור בפני עצמו", מסכם הרב כהן, "ועל כך אולי נספר בהזדמנות אחרת..."

שוחחנו עם מי שמנצח על המלאכה, הרב אהרן כהן העומד בראש מערך המבחנים, ואחראי תוכנית 'הדף היומי בהלכה', וביקשנו לשמוע בעיקר על האיסוף של המבחנים לאחר ביצוע המבחן הפועל.

"מדובר במשימה מורכבת מאוד", הוא מסביר, "יש כאן כמה עשרות אלפי טפסי מבחן, שמחולקים בקרוב לאלף מוקדי בחינה, ואנחנו צריכים לאסוף מכל אחד מהמקומות, ולוודא שאף מבחן לא נשאר חלילה מאחור.

"למעשה זה מתחיל בבחירה והדרכה של אחראי מוקדי המבחן", הוא מציין, "מלכתחילה אנחנו משתדלים לבחור אנשים אחראים מאוד ורציניים מאוד. כל אחראי מוקד מבחן צריך לוודא בסיומו של המבחן שלא נשאר שום טופס בחינה שלא נכנס לחבילה המסודרת. לפעמים נבחנים מניחים את הטופס על השולחן הסמוך וכדו', והאחראי עלול לפספס את המבחן, ואנחנו מדריכים אותם לבדוק שוב ושוב כדי לוודא שזה לא קורה חלילה. "לאחר האיסוף, יש מעטפות מיוחדות שבהן מכניסים האחראים את המבחנים. אנחנו מספקים את המעטפות הללו מלכתחילה, ועליהן סימון ברור של האחראי ומקד הבחינה.

"בימים אלו הוספנו שדרוג מיוחד למערכת, בדמות 'ברקוד' שמוטמע על כל מעטפה, ושעובר סריקה לפני השליחה ולאחר האיסוף, כדי לוודא שהפרטים המופיעים אכן תואמים את מה שקיים אצלנו במערכת".

הרב כהן מספר שהאיסוף מתחיל כשעה אחר צאת השבת. "המבחנים נערכים בדרך כלל בימי חמישי ושישי, ובמוצאי שבת מתחיל האיסוף. יש אזורים שבהם האחראים מתבקשים להניח את החבילה מחוץ לביתם, בסמוך לדלת או במקום מוסכם מראש, ויש מקומות שבהם השליח יוצר קשר טלפוני ואוסף את החבילה ישירות מידי של אחראי המוקד או מי מבני משפחתו.

"הקמנו באחרונה מערך של 'שיחה קולית', שבאמצעותו אנחנו משאירים 'צנתוקים' וכל אחראי מוקדי המבחנים מכירים את המספר ויודעים שהם חייבים להקשיב להודעות שבהן יש הדרכה חשובה במקרה הצורך.

"לפני איסוף המבחנים הם מקבלים תזכורות, כדי לוודא שכל

האזינו לתוכנית 'הפותח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

info@dirshu.co.il | 02-560-9000 | קרן עולמית לחינוך ועידוד לימוד התורה | יום רביעי כ"ד אייר תשפ"ב | יו"ל ע"י 'דרשו' - קרן עולמית לחינוך ועידוד לימוד התורה

השנה הודיעו שצריך לרכוש כרטיסים כדי להגיע למירון ואני לא הצלחתי להשיג כרטיס, שאלתי את הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א, מה עלי לעשות...

טעימה ראשונה מעלוני השבת המובהרים

ואני אעשה את שלי, וזה לימוד גדול עבורנו בכל מצווה שרוצה אדם לעשות, גם אם המצווה נראית קשה להשלמה, ואולי לא תצליח לקיימה כראוי, 'לא עליך המלאכה לגמור, אלא עשה אתה את שלך והקב"ה אומר לך: ואני אעשה את שלי.

לדחוף את הרכבת

בעלון 'סיפורי צדיקים' מצאנו משל נאה שהמשיל מרנא החפץ חיים ליהודי שהתייגע ועמל בפרנסתו, עד שלא מצא זמן לקבוע עיתים לתורה הקדושה.

יהודי בעל אכסניה בווארשה שמע שהרה"ק בעל ה"חפץ חיים" זיע"א עומד לבוא לעיר ביום פלוני ובשעה פלונית. השכים וירד לבית הנתיבות וציפה לבואו של אותו צדיק, אף הקדים והקביל פניו בצאתו מקרון המסע וביקשו להתארח אצלו. הסכים ה"חפץ חיים".

בשעה שישבו יחד על גבי המרכבה שהוליכה אותם לבית האכסניה שאלו ה"חפץ חיים" לבעל האכסניה "אמור נא לי ר' יהודי האם קובע אתה עתים לתורה?... כמה שעות ביום אתה לומד ומה אתה לומד?".

"וי לי", קבל אותו יהודי, "האמינה לי רבי שלבי עלי דווי בשל כך, אבל מה אעשה ועול הפרנסה כבד כל כך קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, מן הבוקר ועד הערב טרוד אני עד שכבי לישון בשעה מאוחרת באפיסת כוחות ממש. יודע אתה רבי, ווארשה כרך גדול היא וכל שעה ושעה רכבות באות ומביאות אורחים, והרי אני חייב להימצא בבית הנתיבות ולהקביל פניהם, שאם לא כן יקדמני אחר וימשכם לבית האכסניא שלו ונמצא אני מקפח פרנסתו".

"טעות היא זו בידך", אמר לו ה"חפץ חיים", "משל למה אתה דומה: במחילה מכבודך, לאותו בן כפר שנסע לעיר הבירה כדי להביא עניין מענייניו לפני פקידים ושרים רמי מעלה, ומאחר שהיה העניין חשוב ונחוץ ביותר ירטה לו הדרך לאותו בן כפר והיה יושב בקרון המסע ורוחו קצרה עליו, כי נדמה היה לו שהנסיעה איטית היא מדי. קפץ ועמד על רגליו הפשיל שרווליו והתחיל דוחף בכל כוחו. את דופן הקרון, דוחף ודוחף כשהוא סמוק מרוב התאמצות ופלגי זעה ניגרים ויורדים לו על פניו, שאלוהו הנוסעים שישבו בסמוך לו: "על מה הוא דוחף ומתייגע כל כך?", "מאי משמע על שום מה אני טורח", השיב להם בשאפו רוח בקושי, "יודע אני כי

צוות 'הפותח'

בחסדי שמים זכה דורנו לשפע אדיר של דברי תורה ויראה המודפסים מדי שבוע במאות עלונים מלאי תוכן מרתק המוגש בצורה נהדרת לקהל יראי ה' וחושב שמו בכל אתר ואתר.

בעלעול קל שעלעלנו בכמה מעלוני הפרשה שמתפרסמים השבוע, מצאנו כמה פנינים מיוחדות, ואמרנו בל נמנע טוב מקוראי 'הפותח', ונביא לפנייהם את הברכה אשר ציווה ה' את עמו.

בעלון 'טיב הקהילה' מצאנו סיפור שמצוטט שם מפי המספר כדלהלן: "סיפר אברך אחד מאוד רציני לנסוע בל"ג בעומר למירון כמנהגי מדי שנה, אבל השנה הודיעו שצריך לרכוש כרטיסים ואני לא הצלחתי להשיג כרטיס, שאלתי את מורנו הרב שליט"א (הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א) מה עלי לעשות, ענה לי הרב שצריך לנסוע עד היכן שאפשר להגיע, ולהתפלל הכי קרוב שמגיעים, וכך יצאנו לדרכנו בהחלטה שבמקום שיעצרו אותנו - שם נתפלל, ובסייעתא דשמיא גדולה הגענו עד האוטובוסים (שאטלים) הנוסעים מירונה אבל כרטיסים לא היו לנו.

לפתע מכריז מאן דהו 'מי צריך כרטיסים?! בשמחה לקחנו מידי את הכרטיסים הכרטיסים ועלינו על האוטובוס וכך הגענו מירונה.

בעמדנו באחד המחסומים שמת' לב לפתע שמרוב התרגשות לא לקחתי עמי את ספר התהלים שהכנתי והוא נשכח ברכב, הצטערתי שאין לי תהלים לקרוא, ולפתע נעמד לידי אברך ותהלים בידו, ומציע לי לקרוא יחד עמו, וכך כששנינו יחד קוראים פרקי תהלים בהתרגשו בהתרגשות נכנסנו אל הקודש פנימה לציונו של רשב"י זיע"א.

בפרשתנו מצווה הקב"ה למשה רבנו למנות את בני שבט לוי 'כל זכר מבן חודש ומעלה', ורש"י אומר 'אמר משה לפני הקב"ה היאך אני נכנס לבתי כולם ולתוך אהליהם לדעת מניין יונקיהם, אמר לו הקב"ה עשה אתה את שלך ואני אעשה את שלי, הלך משה ועמד על פתח האוהל והשכינה מקדמת לפניו, ובת קול יוצאת מן האהל ואומרת כך וכך תינוקות יש באהל זה, לכך נאמר על פי ד'".

ברור לנו שאם אותו אברך היה עושה חשבון כמה סיכויים יש לו להגיע למירון הוא לא היה יוצא לדרכו, אבל הוא יצא בציווי רבו לעשות את מה שהוא יכול כפי כוחותיו ויכולותיו, והוא זכה והגיע, כמו שאמר הקב"ה למשה רבנו ע"ה 'עשה אתה את שלך

"אני מפרגן לכל אחד שיראה בנים ובני בנים, אבל כאב הלב קיים..."

"בשנת תשע"ה יצא לי להשתתף בנסיעה למקומות הקדושים באירופה, בראשות מגיד המישרים רבי יוסף חיים גרינוואלד שליט"א, לאורך כל הדרך התענגנו על הדרשות והסיפורים בקשר לצדיקים הטמונים באותו מקום. הגענו לקראקא, שם השתטחנו על ציוני קדושי העליון הטמונים בעפרה, ורבי יוסף חיים מתבל הכל בדבריו הנעימים, עד שהגענו לציון ה'תוספות יום טוב', שם דיבר על חומר העוון של השיחה בעת התפילה, ועל ה'מי שביקר' שחיבר לאחר גזרות ת"ח ות"ט, והוסיף שפע סיפורים של ישועות נפלאות שחזו יהודים בזכות זאת שקבלו על עצמם קבלה זו.

"הדברים נכנסו לליבי, הרי גם אני מצפה כל כך לישועה, אקבל על עצמי קבלה לארבעים יום שלא לדבר שום דיבור מעת התחלת התפילה עד סופה, כולל קריאת התורה אפילו בין גברא לגברא. הנחתי את ראשי על הציון, וחזרתי על הקבלה בפה מלא, ובקשתי מעומק הלב שבזכותה אזכה "לראות בנים חיים וקיימים".

"ארבעים היום עברו, אך אני החלטתי להמשיך את הקבלה עד לאחר הימים הנוראים. מה גם שבאותה תקופה נודע על אחד בשכונתנו שאובחן ל"ע במחלה, וגבאי בית המדרש פנו אל ציבור המתפללים שיקבלו על עצמם קבלה זו לרפואתו, ממילא המשכתי בקבלתי, הנמשכת והולכת עד היום הזה ב"ה.

"לא עברה שנה, ובחסדי ה' נולד לי בני בכורי בריא ושלם... "על פי פקודת אחד מצדיקי הדור שפקד עלי לתת שם אחר צדיק, פשוט שבחרתי את השם 'יום טוב' על שם רבינו התוספות יום טוב, אשר ישועתי ושמחתי נתגלגלה על ידו".

בשעה שאני דוחף בקרון העגלה שלי מאחוריו ממנה הוא לנסוע, ומאחר שממנה אני עכשיו להגיע למחוז חפצי הריני דוחף גם כאן את הקרון כדי להחיש את הנסיעה".

"אי לך בן כפר", ליגלגו עליו הנוסעים, "מה יכול אתה בכוחותיך הדלים להוסיף על כוח המשיכה העצום של הקטר?". "הנמשל: היושב במרומים", המשיך ה"חפץ חיים" ואמר ליהודי, "הוא הנוהג בעולם כולו בכוח אדירים שהוא למעלה מיכולת השגתנו, הוא הזן ומפרנס לכל, מקרני ראמים עד ביצי כנים, כלום מעלה אתה בדעתך, שעל ידי כל אותן טרחות יתירות שאתה טורח ועמל על ידי שעות מעטות אלו של ביטול תורה שאתה חוסך, מסייע אתה בידיו כביכול להשפיע עליך פרנסה, מנהיגה של הבירה נוהג בעולמו ומפרנס את בריותיו ואף אתה בתוכם, וכל אותה יגיעה יתירה שלך אינה מוסיפה ולא כלום".

יום טוב עשה לבנו

בעלון 'מעדני מלך', העוסק בהפצת תורתו של מרנא בעל ה'תוספות יום טוב', הובא הסיפור הבא, כפי שסיפרו בעל המעשה: "נישאתי לפני כמה שנים בשעה טובה ומוצלחת. ככל זוג טרי הנישא, 'תכננת' שלא יעבור הרבה זמן עד שהמשפחה תתרחב, ותוך כמה שנים יהיה הבית מלא צהלת ילדים.

"אך בורא עולם יש לו את התוכניות שלו, וכמה דרכים לפניו כיצד לקרב יהודי אליו לעשות מעשים טובים. וכך היה אצלי, החדשים עברו, השנים נקפו, ועדיין לא נושענו הבית עדיין ריק. את הייסורים וכאב הלב אין צורך לתאר, כמה קשה לראות שחבר זה כבר עושה חלאקה, הידיד בבית המדרש כבר מביא את ילדו לענות 'אמן', למרות שנישא לא הרבה לפניך.

קול העם

כעבור יומיים שלא היה מענה בדלת, ביקשתי מהשכן לנסות להיכנס לדירה. להפתעתו הוא מצא את הבית ריק מאדם, וכולו מטונף ומוזנח בצורה נוראה. הגעתי לשטח, והזדעזעתי ממראה עיני...

סבלתי עוד חודשיים והנה הוא אפילו לא עונה לטלפון. עתה הוא היה עונה ומציע כמה שקלים אבל עכשיו אין אפילו תשובה! התקשרתי לשכן שגר קומה מתחתיו ובקשתי שידפוק בדלת ביתו, הוא דופק ותשובה אין.

כעבור יומיים שאין מענה בדלת בקשתי מהשכן לנסות לפתוח את הדלת, והנה להפתעתו מצא את הבית ריק מאדם וכל הבית מטונף ומוזנח בצורה נוראה. הגעתי לשטח והזדעזעתי למצוא את הברזים תלושים וחלודים. המנורות תולות מנותקות מהקיר. מי מדבר על שקעים התלושים מהקיר והצבע שמזמן לא קיים. התברר שהם הסתבכו וברחו לחו"ל ונטשו את כל החובות מאחוריהם.

אני שוכר דירה בעיר אחת ומשכיר בית בעיר אחרת. השוכר התחיל לזייף בתשלום השכירות במשך מספר חודשים, עד שבמקום כמה אלפים הציע לשלם לי כמה מאות, ממש לועג לרש... הבנתי שאין לו איך לשלם, אבל גם אני צריך לשלם את השכירות שלי, הנטל היה ממש קשה.

כמה חברים ששמעו את המצוקה שלי הציעו להביא גברא אלימא שיפנו את השוכרים מהבית, ובכך יסתיים הסיט. שמעתי, אבל ליבי לא נתן לי לעשות מעשה כזה גם אם אני צודק במאה אחוז, וגם אם זה מסתדר עם ההלכה (לא בדקתי). הלב שלי לא היה מסוגל לעמוד בכזה מצב להעיף מישהו מהדירה שלי בכוח הזרוע.

והביא רוכש במאתיים אלף ₪ יותר ממה שהדירה שווה בשוק... לא עשרים אלף כעלות השיפוץ אלא פי עשרה. עתה ידעתי כי ה' גרם להם להשאיר חורבה כזו, כדי שארוויח יותר, שאילולי החורבה הייתי מסייד מעט וזהו, ועתה נאלצתי להחליף הכל, מה שהיה בסופו של דבר לטובתי. כמובן ראיתי מכאן גם שמוותור לא מפסידים, לא זרקתי אותם בכח הזרוע וה' שילח אותם חודשיים אחרי...

(בעל המעשה: ב.י. טיב הקהילה)

החלטתי למכור את הנכס ולקנות משהו אחר יותר קרוב אלי. הבאתי מתווך, אבל המחיר שהציע היה נמוך מאוד, שלא היה שווה לי למכור. הבנתי כי אין מנוס מלהשקיע שיפוץ בדירה ובעצם לעשות לה אוברול, ואם כבר משפצים, עשיתי את זה כאילו שזה עבורי, שאני הולך לגור בדירה, וגם לא התקמצנתי ושמתי תאורה יפה וכל מה שהיה דרוש לשוות מראה יפה לדירה. בגמר השיפוץ הבאתי מתווך נוסף, והנה הוא התלהב מאוד ואמר שהדירה יפה מוארת ומאווררת שאין בנמצא דירות כאלה,

קול העם

איך אתה נותן לדברים כאלו לקרות? - שאלתי את הבעל בחצי חיוך. והוא, משיב במבט מופתע: "לא ידעתי משום דבר, רק עכשיו אני שומע לראשונה מכל הסיפור!"

"השיעור העוצמתי ביותר ב'שלום בית' ששמעתי מעודי"

- מה קרה?!

במקום תשובה היא פורצת בבכי. אני מתבונן בבעל, שעל פניו לא נראה מסתיר מידע כלשהו. האם גם הוא מופתע? - אז מה קרה?!

"אל תשאל - איזה כאבים!"

ואני שוב חוזר על אותה שאלה: מה קרה?!

"אתמול, חמישי בצהריים, יצאתי מהבית. רציתי לקחת קו 77 כדי להגיע ל'תבליני חנניה'. אתה יודע, בשוק הבוכרים. נגמר לי התבלינים. באוטובוסים של היום כתוב 'באוטובוס זה עולים מכל הדלתות'. אז עליתי בדלת האחורית, עם הרב- קו ביד. איך שאני שמה את הרגל על המדרגה, הדלת נסגרת עלי ואני נופלת מתחת לגלגלים. אני שומעת לפי רעש המנוע שהנהג לוחץ על גז, האוטו עדיין לא זז אבל אני מבינה שאוטו זה קורה (ההילוך היה על ניוטרל).

"ואז צעקות חזקות. נהג! תעצור! אשה נפלה! הוא מיד מרים בלם-חירום, פותח את הדלתות והרגל משתחררת. הוא רץ אלי, מסתכל עלי מלמעלה, קולט מה קורה וצועק לאנשים: 'לרדת כולם, אני צריך לפנות אותה לבית חולים!' אנשים מתחילים לרדת, אבל אני חוזרת לעצמי, מרגישה שלא נפצתי ולא רוצה בית חולים - לא באמבולנס ולא באוטובוס.

"צועקים עלי: 'גברת! את חייבת להיבדק בבית חולים!' ואני אומרת להם: אין לי זמן. אני צריכה להתכונן לשבת - אחרי שבת נראה. הנהג מנסה ללחוץ, אבל אני קמה, מראה להם שהכל בסדר ומבקשת להמשיך לשוק. הנהג נכנע ואני הולכת לקנות את התבלינים. קצת כואב - אבל נסבל.

"חוזרת הביתה, ובלילה הכאבים מתפשטים לכל הכיוונים. בצלעות, באגן, איפה לא? זה לא פשוט, אבל כל עוד זה נסבל

גילה של האשה הזו כבר נושק לגבורות - 80, ובעלה? מבוגר ממנה בעשר שנים! הם ממשיכים להתגורר בביתם, משתדלים להמשיך בחיים עצמאיים ככל הניתן. אני - שכן בבניין מגוריהם בירושלים - משתדל לנקוש על דלת ביתם פעם-פעמיים בשבוע ולהתעניין בשלומם.

מטבע הדברים הם לא יוצאים לרחוב, ומי כבר מגיע לביתם? עובדת סוציאלית של העירייה במקרה הטוב, או סוכן ביטוח שמנסה למכור להם איזו פרמיה בכוח, במקרה הפחות טוב. אז אני משתדל להיות 'שכן טוב'. לעמוד מדי פעם מקרוב על שלומם, לבדוק שהכל בסדר - ולפעמים גם להקשיב דקות מספר למה שחשוב להם לספר. זה קורה בדרך כלל ביום שישי בצהריים, וכמעט תמיד עם השאלה הקבועה "איפה אתם בשבת?" בדרך כלל הם לא נותנים לי לעמוד בפתח, אלא מזמינים להיכנס, להתיישב, לביקור שנמשך בדרך כלל דקות ספורות.

הפעם - כלומר לפני חודשיים כאשר הסיפור התרחש - ארך להם יותר זמן לפתוח את הדלת. עוד לפני כן שמעתי קול פסיעות כבדות משתרך, והבנתי שמהו כנראה מתרחש. הדלת נפתחת בכבדות. הוא יושב על מקומו הקבוע ואוכל ארוחת צהריים שאשתו המסורה הכינה לו. היא ניצבת כשבר-כלי. לופתת את המותניים - כביכול קושרת אותם שלא יתפרקו באמצע הדרך.

- מה קרה?!

"בוא, תיכנס!"

אני יודע זה מכבר שבעלה סובל ממחלות כאלו ואחרות. חייו אינם קלים, אך היא עושה הכל להקל אותם מעליו. גם בגילה המבוגר היא ממשיכה לטרוח עבורו, לארגן ולדאוג מתוך התמסרות מעוררת השתאות. בדרך כלל הסבל דבוק אליו - אך הפעם התהפכו היוצרות והיא נשמעת מפורקת.

אני מסובב את פני חליפות ימינה ושמאלה, מרגיש "כתרנגול בפני אדם" ומנסה להבין, האמנם לא שיתפה את בעלה בטרואומה שעברה עליה?! בכאבים שעדיין אופפים אותה? את החידה הזו אני חייב לפענח.

היא מסבירה: "וכי מדוע לצער אותו בסיפורים מעין אלו?! הרי גם כך הוא מיוסר וסובל מכל הבעיות שלו - צריך להוסיף לו על זה?!"

התמימות והפשטות בה נאמרו הדברים, היו עבורי השיעור העוצמתי ביותר ב'שלום בית' ששמעתי מעודי!

(איש לרעהו דברים תשע"ו)

אני לא הולכת לשום מקום. לבית חולים אתה יודע מתי אתה נכנס - אבל לא מתי אתה יוצא! אז נראה אחרי שבת מה לעשות". ואז היא שוב מתפרצת בבכי ואומרת: "גם היום הכאבים חזקים". מתוך תחושת אחריות אני מציע: "אולי בכל זאת כדאי לעשות צילום? לדעת שהכל בסדר?"

"נראה אחרי שבת מה לעשות. אחרי שבת!"

בניסיון לרכך את האווירה הטעונה אני פונה לבעל ושואל בחצי חיוך: "איך אתה לא שומר על אשתך? איך אתה נותן לדברים כאלו לקרות?" קולו רועד כתמיד, אך מבטו מופתע שלא כתמיד: "לא ידעתי משום דבר, רק עכשיו אני שומע לראשונה מכל הסיפור הזה!"

השו"ת היומי

שקית מלח שנרטבה מחלב - האם המלח הופך להיות חלבי?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

הטעם: הנה יש חשש שנפלו כמה טיפות חלב שעל השקית חלב לתוך המלח, ולא מועיל בזה בטול בשישים כיון שטיפות המלח נספגו רק במלח שבצד החבילה ולא נתערבו בכל המלח. אכן נראה שכיון שאינו מזהה איזה צד של המלח ספג חלב, רק משער שמיעוט מן המלח ספג חלב, יש לומר שהמלח החלבי המועט בטל ברוב כדין יבש שנתערב ביבש שבטל חד בתרי, ואם מזהה רטיבות בצד מסוים של החבילה יוציא את המלח הרטוב ויניחנו בחזקת חלבי ושאר המלח מותר בבשר.

שאלה: קניתי חבילת מלח ושקית חלב וכשהגעתי הביתה גיליתי שהשקית רטובה מבחוץ, כנראה משקית חלב שנקרעה בחנות, והמלח נרטב מהחלב. השאלה האם כיון שנרטב מחלב הרי הוא חלבי ואסור להשתמש בו לבשר, או שאולי החלב בטל בשישים שהרי ודאי שיש שישים במלח כנגד מעט טיפות החלב שנכנסו בו? **תשובה:** מעיקר הדין מותר להשתמש במלח לבשר, אם לא ניכרת במלח לחות. ואם יש גבישים במלח, כנראה מחמת הרטיבות, יוציאם וישתמש רק במלח היבש.

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

לפתע פנה אחד האנשים להגר"א לאפיאן ואמר לו: "רבי, מדברים כאן לשון הרע". השיבו רבנו: "אם כן בוא ונברח מכאן". .. ויצאו מיד למקלט אחר. לא עבר זמן ונפלה פצצה במקלט הראשון

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

זה "מעורר אדם את המקטרג הגדול על כלל ישראל, ועל ידי זה הורג כמה אנשים בכמה מדינות". ..! בבאורים ומוספים של 'דרשו' מביאים על כך מעשה היה עם הגר"א לאפיאן זצ"ל, שבזמן המלחמה שהה במקלט עם עוד מספר אנשים, ולפתע פנה אליו אחד מהנמצאים ואמר לו: "רבי, מדברים כאן לשון הרע". השיבו הגר"א: "אם כן בוא ונברח מכאן". ויצאו

עדיין נמצאים אנו בהקדמת ה'חפץ חיים' לספרו. הקטע הנלמד ביום זה עוסק בטעם החומרה המיוחדת של עוון לשון הרע, מדוע באמת עוון זה הוא הגורם את כל הגלויות וכל הצרות, והוא המעכב את הגאולה. מספר טעמים מביא לכך ה'חפץ חיים'. הטעם הראשון, אותו הוא מביא מהזוהר הקדוש בפרשת פקודי הוא, מפני שעל ידי עוון

ובייחוד מקפידים על דיבורים אסורים שנאמרו שלא כהוגן. והוסיף בזה הגר"ח" משקובסקי חתנו של הגר"י בלאזר (מובא בילקוט לקח טוב פרשת מצורע), שהגר"ח ברלין אמר לו באותו עניין, שר' איצלה אמר לו שאמנם על תלמיד חכם יש הרבה מליצי יושר בשמים, אבל על חטא הלשון מקפידים מאוד. והגר"א לופיאן היה מספר מעשה זה בהתרגשות רבה, והיה מסיים בזעקה מעמקי לבו: "אבל חטא לשון הרע נורא מאוד!" וחזר ואמר: "חטא לשון הרע נורא מאוד! נורא מאוד חטא הלשון! אף אחד אינו בא להגן על החוטאים בחטא זה."

מיד ומצאו מחסה במקלט אחר. לא עבר זמן ונפלה פצצה במקלט הראשון וגרמה לאסון רב, רח"ל. עוד מביא ה'חפץ חיים', שזו כוונת הגמרא באומרה שכל המספר לשון הרע "מגדיל עוונות עד לשמים", וכן נאמר בתנא דבי אליהו שהלשון הרע "עולה עד כנגד כסא הכבוד". בהקשר לכך מביאים בביאורים ומוספים מה שכתב הגר"ח ברלין (אגרת בהקדמה לכוכבי אור מהדו"ת) שנגלה אליו בחלום הגאון רבי איצלה בלאזר זצ"ל והוא שאל אותו מה נעשה בשמים, וענה לו ר' איצלה שדין שמים חמור עד מאוד שאי אפשר לשום אדם בעולם הזה לשער,

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מבחן על מסכת יבמות, כיצד?

יבמות דף עט

שלשה סימנים יש באומה זו: הרחמנים, והביישני, וגומלי חסדים

אתה מקבל מכתבים מהבית? עניתי, שלא, כי יש גבול ביננו, ההורים ברוסיה ואני בליטא. שאל אותי שאלה שניה: "האם יש לך מקום טוב לישון שמיכה וכרית?" עניתי בחיוב. מכאן עברה לשאלה השלישית, עדיין שום שאלה בענייני יבמות, "האם הנעלים שלך במצב טוב? בבקשה תראה לי אותם". יש לציין, כי בדרך כלל אצל הנוברדוקאים היו הנעלים קרועות מאוד, אבל אצלי היה במצב די תקין... ואז הוציא רבי חיים עוזר מן המגירה סכום ניכר, בערך חמישים דולר של היום, ואמר לי: "הדלת שלי פתוחה לפניך בכל עת שתרצה לבוא". "כאן לא יכולתי עוד להתאפק", סיים רבי יעקב, ופרצתי בבכי... היחס החם והאבהי של גדול הדור לנער צעיר בלתי מוכר, הפתיע אותי לחלוטין. מעשה זה, הוסיף ר' יעקב, נתן לי דוגמא ודרך לכל החיים, כיצד צריך לחוש את צרכי הזולת ולהאיר לו פנים. ויתכן לומר ששלשת השאלות נשאלו מתוך השראה ממסכת יבמות: א. עגונה שלא קיבלה מכתב מבעלה. ב. במסכת יבמות דף עט ע"א איתא סימני אומה זו רחמנים גומלי חסדים. ג. פרק החולץ ופרק מצות חליצה.

(חשוקי חמד יבמות - הקדמה)

סיפר הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: בהיותי תלמיד ישיבה בשנת ת"ש, בישר לי הגאון רבי אליהו מישקובסקי כי "מחר בשעה את עשרה אכניס אותך לבקר אצל הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי". כידוע רבים השתוקקו להיכנס אל הקודש פנימה לחזות בפני גדול הדור ולזכות בברכתו. הכנתי עצמי בהתרגשות רבה לביקור המיוחל. באותה עת למדנו בישיבה מסכת יבמות שהיא מסכת קשה. חשבת כי הגאון הנערץ יבחן אותי מעט במסכת זו, או יבקשני להגיד לו חידוש כלשהו באחת הסוגיות, על כן לא עצמתי עין כל הלילה, אלא ישבתי ושיננתי היטב את הגמרא והכנתי איזה חידוש לומר לפני הגאון. למחרת הגיע הרגע הנכסף, נכנסתי לביתו של רבי חיים עוזר. אנשים רבים המתינו שם להתיעץ עמו. כשראה אותי הגאון אמר לי: "יעקב, שמעתי עליך, עוד מעט אכניס אותך". לאחר מכן קרא לי ונעמדתי לפניו כשכולי רועד מפחד. קייתי בסתר ליבי כי השאלות שישאל אותי בסוגיות מסכת יבמות, לא יהיו קשות מידי. לתדהמתי, שאל אותי רבי חיים עוזר שאלה ראשונה: "האם

מבצע ענק לתקופה מוגבלת
כרך א' משנ"ב מהדורת 'דרשו' עכשיו ב- 25 שקלים בלבד!
לרכישה 02-560-9000

מה פירוש "בין עיניך" האמור בהנחת תפילין?

ההנחה המדויקת הוא בשטח המכוון כנגד השטח שבין העינים. וכל ה'בית' של התפילין, צריך להיות מונח באזור צמיחת השיער, ואם חלק כלשהו מהבית מונח על המצח, לא יצא ידי חובתו, והברכה לבטלה. ומטעם זה, יש להקפיד שהבית של התפילין לא יהיה גדול מדי, כך שלא יגלוש אל המצח.

[שו"ע כז, ט, ומשנ"ב לג; ביאורים ומוספים דרשו, 37]

על מצות תפילין של ראש נאמר בתורה: "וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ", ודרשו חכמינו ז"ל מ'גזרה שוה' מהכתוב "וְלֹא תִשְׂיֵמוּ קִרְחָה בֵּין עֵינֶיכֶם", שְׂשָׁשׁ שְׂשָׁשׁ מתפרש 'בין העינים' - לא בין העינים ממש, אלא במקום בו ניתן לאסור "קרחה", כלומר, באזור צמיחת השער בראש; כך גם "בין עיניך" האמור בתפילין, פירושו, באזור צמיחת השיער. וכוונת התורה במילים "בין עיניך", ללמדנו שמקום

מהי הגדרת 'אזור השיער' להנחת תפילין של ראש?

במקום בו מצויים שורשי השיער אצל רוב האנשים. וכן מי שיש במצחו צמיחת שיער, במקום שבו אצל רוב האנשים אין צמיחת שיער - יניח את התפילין במקום בו מצויה צמיחת שיער הראש אצל רוב האנשים. וראה במקורות, בנוגע למי שצמיחת שורשי שערותיו בתחילת הראש אינה בקו ישר אלא במעוגל.

[משנ"ב כז, לג; ביאורים ומוספים דרשו, 35, 38, וראה שם, 36]

כאמור, את התפילין של ראש יש להניח באזור צמיחת השער, בשטח המכוון כנגד בין העינים. וצריך להניח במקום בו ישנם שורשי שיער, ולא במקום שבו נמשכות השערות על גבי המצח. ומי שנשרו שערות ראשו בשטח המכוון כנגד בין העינים, יניח את התפילין במקום בו היו שורשי השיער טרם נשירתו. ומי שמעולם לא צמח שיער בקידמת ראשו - יניח את התפילין

האם ניתן להניח את התפילין של ראש לכל אורך שיפוע הקדקוד?

התפילין יהיה מונח כולו בתוך השטח שבין תחילת שורשי השערות לבין קו החצי של שיפוע הראש. אולם, אם הבית גדול, ולא ניתן להניח את כולו בשטח זה, או שקיים חשש שיימשך אפילו במקצת אל המצח, עדיף למשוך את הבית מעט כלפי מעלה, מעבר לקו החצי של השיפוע, משום שהנחתו על המצח פסולה לכל הדעות.

[שו"ע כז, ט, ומשנ"ב לד, וביה"ל ד"ה עד]

כאמור, גבול מקום ההנחה לתפילין בצד המצח, הוא מתחילת המקום שבו צומחים שורשי השערות. ובצד האחר - כלפי מעלה - יש מהראשונים שסוברים, שניתן להניח על כל שיפוע הקדקוד, וכן נראה מדברי חכמינו ז"ל בירושלמי; ויש מהראשונים שסוברים, שאין להניח מעבר לקו החצי של שיפוע הראש.

ולכתחילה, יש לנהוג כדעה השניה, ולהקפיד שה'בית' של

* 'אָטֶר יָד', שעושה את רוב פעולותיו ביד השמאלית - מניח את התפילין של יד על היד הימנית. וה'שולט בשתי ידיו', דהיינו, שפועל בשתי ידיו בשווה, מניח על היד השמאלית.
* הכותב בידו האחת, ואת שאר הפעולות עושה ביד האחרת - נחלקו הפוסקים על איזו יד יניח את התפילין.
* מי שבטבעו אינו אָטֶר יד, והרגיל את עצמו לעשות את רוב פעולותיו בשמאל, או להיפך - נחלקו דינו נקבע לפי המציאות העכשווית, ולא לפי טבעו המקורי.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איזה משלוח מנות מותר לאָבֶל לשלוח לידידיו?

מאיך, אין לשלוח משלוח מנות לאבל בתוך שנים עשר חודש לפטירת אחד מהוריו, או בתוך שלושים יום לפטירת אחד מקרוביו. ורבים נהגו להקל באבל על פטירת אחד מהוריו, לשלוח לו משלוח מנות לאחר שלושים יום מהפטירה, אך אין לשלוח לו מאכלים של שמחה. והאבל חייב במצות מתנות לאביונים, ואם הוא אביון, ניתן לתת לו מתנות.

אָבֶל בתוך שבעת ימי האבילות, חייב במצות משלוח מנות; ולמרות שהמנהג הוא שלא להוציא מאומה מבית האבל במשך שבעת ימי האבילות, בְּדָבָר מצוה יש להקל. ולא ישלח האבל מאכלים ומשקאות 'של שמחה', כגון מיני מתיקה. ויש שכתבו, שאין האבל רשאי לשלוח מנות אלא לאדם אחד, אך יש מן הראשונים שנראה מדבריהם כי ניתן לשלוח ליותר מאדם אחד.

[שו"ע תרצו, ומשנ"ב יז-כא; ביאורים ומוספים דרשו, 34, 40 ר"א]

הלוח היומי

כ"ד באייר | רבי בנימין ב"ר מנחם מנדל מנדלזון זצ"ל, אב"ד קוממיות זכ. אתא

יארצייט:

תרי"ט: רבי ישראל ב"ר עזריאל שויער זצ"ל, אב"ד סאבאטישט.
תרנ"ח: רבי אליעזר צבי ב"ר יצחק אייזיק יהודה יחיאל סאפרין זצ"ל, האדמו"ר מקומרנא, בעל דמשק אליעזר, זקן ביתו, אור עינים, ועוד.
תרע"א: רבי יצחק ב"ר ישראל איסר הכהן פייגנבוים זצ"ל, אב"ד וורשא.
תש"ד: רבי ישראל שלום יוסף ב"ר חיים הגר הי"ד, מאנטיניע.
תשכ"ג: רבי יוסף ב"ר שלמה הלוי צימרמן זצ"ל, אב"ד בית חלקיה.
תשל"ט: רבי בנימין ב"ר מנחם מנדל מנדלזון זצ"ל, אב"ד קוממיות זכ. אתא.
תשע"ג: רבי מנחם מנדל ב"ר משה מונדרר זצ"ל, מקוסוב.

ל"ט לעומר

המרדף של הרב עובדיה אחרי הילד הקטן

פעם מרן הרב עובדיה יוסף נתן טפיחה של חיבה לילד אחד בגיל שלוש, ואותו ילד נבהל וברח, רבינו שהיה אז בגיל שמונים וחמש רץ בעקבותיו וניסה לשדלו לעצור, עד שהצליח לשכנעו, ואז התכופף והרימו בזרועותיו, ובמשך רבע שעה התאמץ לפייסו, ולא נתקררה דעתו עד שהביאו לביתו ונתן לו ספר עם הקדשה אישית.

(אבירי בבל עמ' שנו)

אם חלילה פגענו בזולת, נשתדל להודרו ולעשות כל שביכולתנו כדי לפייסו, ואף אם מדובר בילד קטן

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il